

“País Valencià és una expressió proscrita”

Òwix, la formació de Callosa d'en Sarrià (Marina Baixa), ha encetat nova etapa. Euge Saval (violí), Ximo Guardiola (guitarra), Pere Samblàs (baix) i Tòfol Pla (bateria) vénen carregats de cançons, noves melodies i treball discogràfic: ‘Al País Valencià’. En parlem amb alguns d’ells i amb Antonella Llorens, una de les seves “col·laboradores imprescindibles”.

Abans que res, un aclariment: com hem d’escriure el nom del grup, amb accent o sense? **XIMO GUARDIOLA:** Amb accent, que renovar-se està bé.

EUGE SAVAL: Per ortografia, amb accent.

—Òwix, que és Ximo fent la vertical...

X. G.: Sí.

— ...i que ara enceta segona etapa.

X. G.: Tot va començar quan vam guanyar un Tirant de Rock. Vam tocar uns anys i després...

E. S.: L’agrupació era diferent.

X. G.: I la música també. Això d’ara és una mena de segona assemblea.

—Què en queda, del primer Òwix?

X. G.: Res.

E. S.: Home, queden els músics...

X. G.: El baix i jo. Però musicalment en queda probablement molt poc. Ara ho hem enfocat tot des d’un punt de vista diferent, un poquet més folk, si vols dir-ho...

—I doneu molta importància al violí.

E. S.: Aquí potser hi ha el punt que ens diferencia del grup d’abans. Partint de les possibilitats del violí es pot fer més música folk.

—Sembla que avanceu contra vent, mareas i... lesions?

E. S.: Sí... feia cosa de mig any que tocàvem. Vam fer el Carrascar en Pasqua i després, al juny, em vaig lesionar. Va ser quasi un any sense que el grup funcionara. Aleshores el compacte estava a mig fer i... bé, en part va tenir el seu punt positiu, perquè va possibilitar que ho perfeccionàrem un poc més. Aquest mes de juny vam fer el primer concert a Altea, en les Trobades d’Escoles en Valencià, i ja hi vam presentar el compacte.

—Definiu la vostra música com a folk-rock.

E. S.: Potser busquem música amb estil un poc celta... El que passa és que de tant en tant a Ximo també li agrada embalar-se amb la guitarra.

X. G.: Més o menys busquem barrejar les distorsions de guitarra amb violí. De grups amb violí, sempre n’hi ha hagut... com Urbàlia Rurana.

ANTONELLA LLORENS: Però això és folk. La diferència és que la música d’Òwix, amb aires una miqueta folk o celta en moments determinats, mai no deixa de ser rock.

—Segona etapa, però primer disc: d’entrada, sorprèn per la qualitat.

E. S.: És que si jo em posara a fer un grup, de segur que m’eixiria una música jove, sense tractament...

X. G.: Està dient-me vell...!

[Tothom riu]

E. S.: Nooo! Estic dient música més madura. Tu ja havies format part d’un altre grup i s’ha de notar. Estàs molt susceptible, amb això de l’edat!

—Què hi ha darrere de l’edició d’un CD com aquest que presenteu ara?

X. G.: La producció és totalment pròpia. Però és que quan tens ganes de fer una cosa, la fas. Aquesta és la qüestió. I crec que el CD ha quedat molt bé. Si parlem del segell discogràfic... bé, no n’hem trobat cap de català que ens ho editara. Ara que tenim el producte acabat, és diferent. De fet, volem fer-ne una reedició i ja no hi ha tants problemes. Però sí que et dol un poquet, al principi. Li ho explicava a Josep Climent, que ens fa de mànager, que això em va doldre en el cor: fas un CD que es diu *Al País Valencià*, reivindicatiu i tot això... i que te l’hagen d’editar a Madrid!

—Per què *Al País Valencià*?

X. G.: Perquè ací comença a ser una expressió proscrita.

‘És fantàstic anar a Mataró i que et diguen si eres de Lleida, perquè et senten el parlar de Callosa. Fa goig’.

E. S.: A la meua germana, per exemple, en l'escola li van dir que no podia utilitzar País Valencià, que ha de dir Comunitat Valenciana.

X. G.: És una persecució institucional total, una d'aquestes persecucions que es basen en el conformisme.

Així que, *Al País Valencià*, sí, amb molt d'orgull.

—Us pregunto per l'ajut institucional?

X. G.: L'Ajuntament del nostre poble ens ha ajudat un poc. Però resulta que ens van dir: si ens feu sis concerts, us donem uns diners. Vam firmar un contracte i vam comprar un poquet d'equip. Què ha passat? Que l'alcalde és del PP. I vam fer un concert, veieren l'estelada que hi vam posar i digueren “aquests no poden tornar a tocar ací”. I estem molt contents també per açò.

—“Els actuals joglars no tenim més remei/ que acusar els senyors/ que maten gent per diners”, canteu.

X. G.: Mira, no ens deixen fer els concerts, però al nostre poble, que és

menut, molts xiquets se saben de memòria les cançonetes; i les canten: “assassinar innocents, això és l'orgull capitalista... guerra a la vista...”.

[Tothom torna a riure] Aquesta és la nostra manera d'assenyalar.

—En aquesta nova etapa heu optat per reforçar la temàtica nacional i social de les cançons.

E. S.: Si parle per mi, et puc dir que el fet d'entrar en el grup ha estat tota una experiència —independentment del que pogueren opinar els professors de conservatori—. A partir d'ací, la música que fem, els llocs on anem a tocar, les lletres i el seu significat... Jo me'n sent satisfeta: és la meua manera de reivindicar.

X. G.: A voltes m'ho comenten: les cançons que feia fa vuit o nou anys eren més metafísiques. Però ara crec que més que mai el nacionalisme necessita un poquet d'espenta, als Països Catalans. És fantàstic anar a Mataró i que et diguen si eres de Lleida, perquè et senten el parlar de Callosa.

Fa goig. Realment el motiu és aquest. Un altre? Resulta que Callosa d'en Sarrià està molt entrelaçat amb Alcoi (mon iaio m'ho contava, que es pujava sempre a fer la ruta d'Alcoi). I la veritat és que ara també m'estira molt el fet que s'estiga retrobant la figura de l'Ovidi Montllor.

—Ens parlem de la caràtula del CD?

A. LI: El dibuix conté diversos homenatges. Hi ha, per exemple, la cançó que m'agrada tant de Raimon, aquella que fa “Al meu país la pluja no sap ploure”, o una altra de Ximo que relata una història inventada sobre la formació de la senyera, creada per unes dones que van llaurant. Remesclant totes les idees em va venir al cap el dibuix: el camp, que és la senyera; el cel i la pluja; com es fa tot blau... blau, blau [riu]... Però bé, al final surem, ni que siga en una barqueta.

Núria Cadenas